

SPRAWOZDANIE Z PROWADZENIA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO ZA ROK 2018

1. Jednostka sektora finansów publicznych objęta audytem wewnętrznym

Nazwa jednostki
MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

2. Podstawowe informacje o komórce audytu wewnętrznego - Samodzielne Stanowisko Audytu Wewnętrznego

Lp.	Imię i nazwisko	Nazwa stanowiska	Adres poczty elektronicznej	Wymiar czasu pracy (w etatach)	Stan zatrudnienia w 2018 r.	Kwalifikacje zawodowe	Udział w szkoleniach w roku sprawozdawczym (w dniach)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Sylwia Adamczyk	Audytor wewnętrzny	SSAW@mrpips.gov.pl	1	Zatrudniona w MRPiPS od dnia 04.09.2018 r.	ZAŚWIADCZENIE MF	4
2.	Andrzej Brągiel	Audytor wewnętrzny		1	Cały 2018 r.	ZAŚWIADCZENIE MF	23
3.	Adrian Chodubski	Audytor wewnętrzny		1	Zatrudniony w MRPiPS do dnia 30.09.2018 r.	CGAP, ZAŚWIADCZENIE MF	3
4.	Joanna Sudczak	Audytor wewnętrzny		1	Zatrudniona w SSAW do dnia 24.05.2018 r.	CGAP, ZAŚWIADCZENIE MF	3
5.	vacat			1	-	-	-

3. Przeprowadzone zadania audytowe w roku sprawozdawczym wynikające z rocznego planu audytu

Lp.	Temat zadania audytowego	Zadanie zapewniające (Z) albo czynność doradcza (D)	Audyt wewnętrzny zlecony (ND - nie dotyczy)	Typ obszaru działalności, w którym przeprowadzono zadanie audytowe	Liczba audytorów uczestniczących w zadaniu	Czas przeprowadzenia zadania audytowego (osobodni)	Powołanie rzeczoznawcy (ND - nie dotyczy)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Ocena systemu bezpieczeństwa informacji	Z	ND	Zarządzanie w tym planowanie i rozwój systemów informatycznych	1	80	ND
2.	Ocena skuteczności i efektywności zarządzania w obszarze ekonomii społecznej	Z	ND	Realizacja programów rządowych, resortowych i ministerialnych	1	50	ND
3.	Przygotowanie do wdrożenia zmian związanych z ochroną danych osobowych	Z	ND	Bezpieczeństwo danych osobowych	1	50	ND
4.	Skuteczność i efektywność mechanizmów kontrolnych związanych pełnieniem nadzoru nad fundacjami	Z	ND	Nadzór	1	50	ND
5.	Zadanie zlecone . „Realizacja Zaleceń Rady Ministrów w sprawie uwzględnienia przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych”	D	ND		1	40	ND
6.	Ocena funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020	D	ND		1	50	ND

4. Przeprowadzone zadania audytowe w roku sprawozdawczym zrealizowane poza rocznym planem audytu.

Lp.	Temat zadania audytowego	Zadanie zapewniające (Z) albo czynność doradcza (D)	Audyt wewnętrzny zlecony (ND - nie dotyczy)	Typ obszaru działalności, w którym przeprowadzono zadanie audytowe	Liczba audytorów uczestniczących w zadaniu	Czas przeprowadzenia zadania audytowego (osobodni)	Powołanie rzeczoznawcy (ND - nie dotyczy)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Czynności doradcze poza rocznym planem audytu na rok 2018 „Ocena zadań realizowanych przez Wydział Kontroli DWF MRPiPS”	D	ND	Systemy zarządzania i kontroli programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz pozostałych	1	60	TAK

5. Zadania zakończone w roku sprawozdawczym - kontynuowane z poprzedniego (2017) roku

Lp.	Temat zadania audytowego	Zadanie zapewniające (Z) albo czynność doradcza (D)	Audyt wewnętrzny zlecony	Typ obszaru działalności, w którym przeprowadzono zadanie audytowe	Liczba audytorów uczestniczących w zadaniu	Czas przeprowadzenia zadania audytowego w roku sprawozdawczym (osobodni)	Powołanie rzeczoznawcy
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Czynności doradcze poza rocznym planem audytu na rok 2017 w obszarze wsparcia działań kontrolnych działalności instytucji badawczych oraz w obszarze gospodarki finansowej jednostek podległych i nadzorowanych	D	ND	Kontrola	2	150	ND

6. Zadania rozpoczęte w roku sprawozdawczym i niezakończone

Lp.	Temat zadania audytowego	Zadanie zapewniające (Z) albo czynność doradcza (D)	Audyt wewnętrzny zlecony	Typ obszaru działalności, w którym przeprowadzono zadanie audytowe	Etap realizacji	Czas przeprowadzenia zadania audytowego do końca okresu sprawozdawczego (osobodni)	Powołanie rzeczoznawcy
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Ocena wdrożenia i stosowania standardu zachowania ciągłości działalności jednostki	Z	ND	Zarządzanie kryzysowe	Przegląd wstępny	20	-
2.	Ocena procesu windykacji należności	Z	ND	Zarządzanie finansowe	Przegląd wstępny	20	-

7. Niezrealizowane zaplanowane zadania audytowe

Lp.	Temat zadania zapewniającego lub przedmiot czynności doradczej	Zadanie zapewniające (Z) albo czynność doradcza (D)	Przyczyna niezrealizowania zadania zapewniającego lub czynności doradczej
1	2	3	4
1.	Ocena wdrażania PO WER - projekty pozakonkursowe, których realizacja rozpoczęła się w II połowie 2017 r.	Z	Zgoda Ministra RPiPS na odstąpienie od realizacji zadania audytowego ze względu na liczne kontrole i audyty, wykonywane w DWF przez inne służby kontrolne i audytowe.

8. Przeprowadzone czynności sprawdzające w roku sprawozdawczym

Lp.	Temat zadania zapewniającego, którego dotyczą czynności sprawdzające	Czas przeprowadzenia czynności sprawdzających (w osobodniach)	Liczba audytorów wewnętrznych przeprowadzających czynności sprawdzające (w etatach)
1	2	3	4
1.	Ocena wdrażania PO WER - projekty konkursowe i pozakonkursowe	20	1
2	Ocena funkcjonowania procesu udzielania dotacji	20	1
3.	Ocena funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020	20	1

9. Wydane zalecenia lub opinie w ramach przeprowadzonych zadań audytowych

Lp.	Temat zadania zapewniającego lub przedmiot czynności doradczych	Podstawowe zalecenia lub opinie i wnioski
1.	Ocena systemu bezpieczeństwa informacji (Z)	Zalecenia: Dotyczy DI: należy zapewnić program szkoleń specjalistycznych dla pracowników DI odpowiedzialnych za istotne obszary infrastruktury teleinformatycznej MRPiPS. Dotyczy DI: należy podjąć działania związane z zapewnieniem możliwości przeprowadzania statycznej analizy kodu poprzez wdrożenie specjalistycznych narzędzi IT lub poprzez zatrudnienie programisty posiadającego stosowne kompetencje i kwalifikacje. Dotyczy DI: należy podjąć działania związane z ujednoliceniem procesu uwierzytelniania operacji wykonywanych przez użytkowników domeny Cosinus.int, a także w zakresie dostosowania do wymogów RODO. Czynności doradcze: Dotyczy Dyrektora Generalnego MRPiPS: w ramach kompetencji związanych zapewnieniem funkcjonowanie i ciągłość pracy Ministerstwa, warunków jego działania, a także organizacji pracy, należy rozważyć podjęcie związanych z tworzeniem systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji w MRPiPS.
2.	Ocena skuteczności i efektywności zarządzania w obszarze ekonomii społecznej (Z)	Zalecenia istotne: - Audytorzy proponują wprowadzenie zmian w treści projektu zmian Programu KPRES poprzez zmianę zdefiniowanych w Rozdziale V wskaźników do obszarów Programu w następującej treści: - w ramach obszaru Solidarna Wspólnota Lokalna wykreślenie wskaźnika pn. „Udział wartości udzielonych zamówień publicznych z klauzulami społecznymi w wartości udzielonych zamówień publicznych ogółem”. Audytorzy rekomendują wprowadzenie wskaźnika nad którym DES będzie sprawował kontrolę, np. przekazywanie informacji na poziom JST oraz promowanie korzyści wynikających ze stosowania klauzul społecznych na poziomie JST, - w ramach obszaru Konkurencyjna przedsiębiorczość społeczna wskaźnik pn. „Wzrost o ...% liczby przedsiębiorstw społecznych: - utrzymujących wartości przychodów na poziomie średniego przychodu osiągniętego w trzech ostatnich latach, lub - osiągających wzrost przychodu do wysokości 5% wartości średniego przychodu osiągniętego w trzech ostatnich latach”, zamiast: „Średnia wartość przychodów podmiotów ekonomii społecznej”. - Audytorzy rekomendują opcjonalnie: - rozważenie podczas analizy ryzyka do planu audytu wewnętrznego realizacji w roku 2019 zadania audytowego dot. stanu realizacji PO WER 2014-2020, a w szczególności osiągnięcia przewidywanych mierników w ramach Działań Programu, poziomu certyfikacji, - wpisanie zadania dot. stanu realizacji PO WER 2014-2020, a w szczególności osiągnięcia przewidywanych mierników w ramach Działań Programu, poziomu certyfikacji do Roczego planu audytu na rok 2019, - realizację zadania audytowego dot. uczestnictwa funkcji audytu wewnętrznego w ramach czynności kontrolnych przewidzianych do realizacji w roku 2018 przez Komisję Europejską w ramach tzw. oceny śródkresowej Programu.

	c.d. Ocena skuteczności i efektywności zarządzania w obszarze ekonomii społecznej (Z)	3. Audytorzy proponują wprowadzenie obowiązku przyznawania akredytacji na okres dwóch lat w przypadkach gdy termin zakończenia realizacji projektów jest krótszy aniżeli dwa lata oraz w ramach projektu wypracowano rezultaty które podlegały będą obowiązkowi zachowania ich trwałości. Jednocześnie audytorzy rekomendują wprowadzenie obowiązku utrzymywania akredytacji w trakcie całego okresu utrzymywania trwałości rezultatów projektu (wtedy gdy jest to wymagane), zgodnie z funkcjonującymi zasadami finansowymi dot. zachowania trwałości rezultatów projektów współfinansowanych ze środków unijnych. 4. Audytorzy zalecają rozważenie na poziomie Komitetu Akredytacyjnego odgórne określenie minimalnego poziomu liczby OWES na poziomie poszczególnych województw, w liczbie 3 podmiotów, dającej rękojmię należytej realizacji zadań z zakresu ekonomii społecznej na poziomie województw. <u>Zalecenia o charakterze drugorzędym:</u> 1. Dotyczy DES: Audytorzy zalecają rozważenie zdefiniowania w dokumentach planistycznych MRPiPS mierników produktów lub mierników rezultatów, określających stopień realizacji celów i zadań w obszarze ekonomii społecznej i solidarnej. (Zalecenie powinno zostać wdrożone w na etapie opracowywania dokumentów planistycznych na rok 2020, tj. w Planie Działalności Ministra RPiPS na rok 2020 oraz Planie Działania Ministra na rok 2019 lub 2020.). 2. Audytorzy rekomendują opcjonalnie: - rozważenie realizacji w roku 2019 zadania audytowego dot. stanu realizacji PO WER 2014-2020, a w szczególności osiągnięcia przewidywanych mierników w ramach Działań Programu, poziomu certyfikacji, - uwzględnienia w analizie ryzyka zadania dot. stanu realizacji PO WER 2014-2020, a w szczególności osiągnięcia przewidywanych mierników w ramach Działań Programu, poziomu certyfikacji do Roczego planu audytu na rok 2019, - realizację zadania audytowego dot. uczestnictwa funkcji audytu wewnętrznego w ramach czynności kontrolnych przewidzianych do realizacji w roku 2018 przez Komisję Europejską w ramach tzw. oceny śródkresowej Programu.(Zalecenie powinno zostać wdrożone do dnia 31 grudnia 2018 r.). 3. Audytorzy zalecają wprowadzenie obowiązku przyznawania akredytacji na okres dwóch lat w przypadkach gdy termin zakończenia realizacji projektów jest krótszy aniżeli dwa lata oraz w ramach projektu wypracowano rezultaty które podlegały będą obowiązkowi zachowania ich trwałości. 4. Audytorzy zalecają rozważenie na poziomie Komitetu Akredytacyjnego odgórne określenie minimalnego poziomu liczby OWES na poziomie poszczególnych województw, w liczbie 3 podmiotów, dającej rękojmię należytej realizacji zadań z zakresu ekonomii społecznej na poziomie województw. (Zalecenie powinno zostać wdrożone, po uzyskaniu pozytywnej opinii Komitetu Akredytacyjnego, do dnia 30 czerwca 2019 r.). 5. Audytorzy zalecają przeprowadzenie konsultacji z Instytucją Zarządzającą programami operacyjnymi, mających na celu doprecyzowanie sposobu promocji wytycznych oraz ich wykorzystania na poziomie regionalnym poprzez opcjonalnie: przeprowadzenie własnej inicjatywy promującej korzyści płynące z wykorzystania wytycznych na poziomie IZ RPO. 6. Audytorzy zalecają zmianę zapisów Regulaminu Prac KKRES poprzez wykreślenie zapisów dot. opiniowania „corocznych” raportów z realizacji KPRES. Zasadnym jest pozostawienie zadania Komitetu bez wskazywania cech raportu. DES w treści nowoprojektowanego Programu wskazał informację, iż sprawozdania z realizacji KPRES opracowywane będą w okresie dwuletnim i zawierały będą wnioski płynące z dotychczas podejmowanych działań.
--	--	--

	c.d. Ocena skuteczności i efektywności zarządzania w obszarze ekonomii społecznej (Z)	7. Audytorzy zalecają zmianę zapisów Regulaminu Prac KKRES poprzez wykreślenie zapisów dot. opiniowania „corocznych” raportów z realizacji KPRES. Zasadnym jest pozostawienie zadania Komitetu bez wskazywania cech raportu. DES w treści nowoprojektowanego Programu wskazał informację, iż sprawozdania z realizacji KPRES opracowywane będą w okresie dwuletnim i zawierały będą wnioski płynące z dotychczas podejmowanych działań.
3.	Przygotowanie do wdrożenia zmian związanych z ochroną danych osobowych (Z)	1. Dotyczy DI: zgodnie z § 20. ust. 2. pkt. 10 i 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych, należy we współpracy z wykonawcami zewnętrznymi dokonać niezbędnych aktualizacji i zabezpieczeń infrastruktury teleinformatycznej, odpowiedzialnej za przetwarzanie danych osobowych, pod kątem zastosowania aktualnych i silnych mechanizmów kryptograficznych na styku systemów teleinformatycznych z siecią. W szczególności, w miarę istniejących możliwości technicznych należy wyeliminować przestarzały algorytm MD5. 2. Dotyczy DI: po zakończeniu przeglądu infrastruktury teleinformatycznej należy zobowiązać wykonawców zewnętrznych do zaktualizowania dokumentacji technicznych i uzupełnienia szczegółów dotyczących: - nazw i wersji elementów składowych opisywanych systemów i aplikacji, - rodzaju i wersji stosowanych zabezpieczeń technicznych, w tym nazw i wersji mechanizmów kryptograficznych. 3. Dotyczy ABI: należy zobowiązać pracowników MRPiPS do dokonania przeglądu plików i folderów przechowywanych na dyskach sieciowych pod kątem zabezpieczenia danych osobowych. Pliki nadmiarowe (zbędne) powinny zostać niezwłocznie usunięte, natomiast pozostałe powinny zostać zabezpieczone w trybie odczytu osób uprawnionych - np. hasło dla pliku lub szyfrowany folder plików z hasłem dostępu. 4. Dotyczy BDG: we współpracy z BA i BM należy zapewnić przeszkolenie w zakresie wymogów RODO wszystkich pracowników Wydziału Obsługi (BA) oraz Wydziału ds. Obywatelskich (BM).
4.	Ocena funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (D)	1. Na podstawie opracowanych schematów działań operacji Programu opracowany ma być katalog obowiązków podmiotów zaangażowanych w realizację Programu, wynikających z przepisów Rozporządzenia RODO. Planowana jest organizacja przez pracowników DPS spotkania z przedstawicielami IP, IC oraz IA w zakresie określenia obowiązków tych podmiotów w zakresie ochrony danych osobowych. 2. DPS opracuje propozycje zmian wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków ze środków Pomocy Technicznej Programu i zostaną przekazane do konsultacji we wrześniu 2018 r. W ramach czynności zrealizowanych przez SSAW przekazano DPS projekty zestawień możliwych do wykorzystania w ramach dokumentowania wydatków osobowych Pomocy Technicznej Programu. 3. Aktualizacja podstaw prawnych aktów prawnych wskazanych w treści wytycznych oraz dołączenia do listy regulacji Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dn. 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień publicznych (Dz.U. poz. 200 zez zm.), uzupełnienie treści Rozdziału dot. ogólnych zasad raportowania nieprawidłowości o zapisy zgodne z art. 3-5 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/1972 z dn. 8 lipca 2015 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 przepisami szczegółowymi dotyczącymi zgłaszania nieprawidłowości w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

	c.d. Ocena funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (D)	4. SSAW przekazał stanowisko w zakresie procesu legislacyjnego dot. zmiany ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz aktów wykonawczych (druk 2266), w tym ustawy z dn. 28 lutego 2018 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. poz. 664), Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dn. 18 lipca 2018 r. w sprawie przeniesienia planowanych wydatków budżetowych określonych w ustawie budżetowej na rok 2018 (Dz.U. poz. 1246) oraz Porozumienia z dn. 2 sierpnia 2018 r. pomiędzy Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa, pełniącym rolę Instytucji Pośredniczącej w Programie a Głównym Inspektoratem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych dot. wykonywania badań laboratoryjnych próbek artykułów rolno-spożywczych na potrzeby realizacji operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. SSAW zaproponował rozważenie realizacji jednego z trzech poniższych scenariuszy działań: - Scenariusz nr 1: Wystąpienie do Komisji Europejskiej z wnioskiem o wpisanie IJHARS do systemu zarządzania i kontroli Programu, jako jednostki realizującej badania jakościowe produktów w ramach Programu Operacyjnego. Realizacja tego scenariusza niesie za sobą ryzyko długoterminowego rozpatrywania wniosku o wprowadzenia zmian w Programie i nie daje gwarancji wyrażenia przez Komisję Europejską zgody na wprowadzenie tych zmian. Brak zgody Komisji na zmiany Programu skutkował będzie najprawdopodobniej uznaniem wydatków poniesionych od roku 2018 na badania jakościowe za niekwalifikowalne, co ze względu na kwotę wiązało będzie się obowiązkiem raportowania nieprawidłowości do Komisji Europejskiej. - Scenariusz nr 2: Wystąpienie z wnioskiem o zmianę zapisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dn. 18 lipca 2018 r., poprzez usunięcie zapisów §2 ust. 2 oraz załącznika rozporządzenia, mówiących o przeniesieniu środków do części 35 – Rynki rolne. Audytorzy wskazują, iż wprowadzone przepisy mogą stać w sprzeczności z zapisami art. 194 ust. 5 ustawy o finansach publicznych. Ustawowe powierzenie zadań dot. badań jakościowych produktów IJHARS oraz przeniesienie środków finansowych do części 35 – Rynki rolne, będących w dyspozycji IJHARS powoduje, iż jednostka ta stojąc w sprzeczności z zapisami Programu Operacyjnego, staje się jednostką systemu zarządzania i kontroli Programu. Audytorzy wskazują, iż scenariusz nr 2 obejmuje minimalny zakres zmian legislacyjnych, które powinny być wprowadzone niezwłocznie, tak aby wydatki roku 2018 dot. badań jakościowych mogły być sfinansowane ze środków Pomocy Technicznej Programu. - Scenariusz nr 3: Zmiany legislacyjne mogą również objąć zmiany zapisów ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych z dn. 28 lutego 2018 r. Zmiany legislacyjne, obok zakresu minimalnego wskazanego w scenariuszu nr 2, powinny objąć zmiany zapisów art. 17 ustawy poprzez wykreślenie powierzenia realizacji zadań dot. badań jakościowych IJHARS. Audytorzy wskazują, iż realizacja scenariusza opisanego w pkt 2 niesie za sobą ryzyko wskazania przez Komisję Europejską braku konkurencyjnego trybu wyboru wykonawcy usług badań jakościowych. Kompleksowa zmiana przepisów, gwarantująca zapewnienie kwalifikowalności wydatków badań jakościowych w ramach Pomocy Technicznej powinna objąć łączną realizację scenariusza nr 2 oraz scenariusza nr 3." 5. Dotyczy DPS: - określenie zasad planowania oraz sprawozdawczości merytorycznej i finansowej w ramach zadań realizowanych przez GIJHARS na rzecz KOWR, - określenie trybu monitorowania realizacji zadań GIJHARS przez IZ, IP, IC i IA Programu,
--	--	--

	c.d. Ocena funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (D)	- określenie trybu kontroli i audytu oraz podmiotów uprawnionych do ich przeprowadzania (w porozumieniu zawarto uprawnienia kontrolne Ministra Inwestycji i Rozwoju nie związanego z systemem zarządzania i kontroli Programu, a pominięto Ministra Finansów – IA i IC Programu), - określenie trybu realizacji płatności oraz rozliczeń za wykonane badania jakościowe oraz określenie rachunków bankowych stron porozumienia, - określenie obowiązku uzyskiwania akceptacji Ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego dla zmian treści porozumienia oraz zachowania formy pisemnej, - dookreślenie czasokresu na jaki zawierane jest porozumienie (porozumienie zawarto na czas nieokreślony w sytuacji realizacji Programu Operacyjnego w ramach czasowych lat 2014-2020), - dookreślenie zasad, iż w przypadku sytuacji nieuregulowanych porozumieniem zastosowanie mają przepisy Kodeksu cywilnego, - dookreślenie zasad rozwiązywania sporów oraz właściwości sądów powszechnych w sytuacji rozwiązywania sporów na drodze postępowania sądowego.
5.	Skuteczność i efektywność mechanizmów kontrolnych związanych pełnieniem nadzoru nad fundacjami (Z)	Zalecenia o charakterze kluczowym - dotyczy DES: 1. Rekomenduje się ponowne zwrócenie się do Ministerstwa Sprawiedliwości z pytaniem, czy zaproponowane przez MRPiPS zmiany do ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach zostały rozważone. W przypadku braku odpowiedzi zaleca się dalszą korespondencję z Ministerstwem Sprawiedliwości w zakresie zaproponowanych zmian w przepisach prawnych. 2. Rekomenduje się monitorowanie tematu nadzoru nad fundacjami oraz ewentualnych zmian do przedmiotowej ustawy w Radzie Działalności Pożytku Publicznego. Zalecenia o charakterze istotnym: 3. Należy opracować procedurę nadzoru nad fundacjami, dla których MRPiPS jest ministrem właściwym ze względu na zakres jego działania oraz cele fundacji. 4. Należy opracować kwestionariusz weryfikacji sprawozdania z działalności fundacji potwierdzający mechanizm kontrolny „dwóch par oczu”. 5. Rekomenduje się uzyskanie zgody Kierownika Jednostki na objęcie coroczną analizą wskazanego % sprawozdań z działalności fundacji przekazanych do MRPiPS. 6. Rekomenduje się zapisanie w wewnętrznej procedurze dotyczącej nadzoru nad fundacjami informacji, jaki % sprawozdań z działalności fundacji zostanie objęty coroczną szczegółową analizą i oceną. 7. Zaleca się kontynuowanie prac w celu pozyskania wiedzy nt. aktywnych fundacji oraz bieżące aktualizowanie rejestru fundacji, dla których MRPiPS jest ministrem właściwym ze względu na zakres jego działania oraz cele fundacji. 8. Zaleca się zwiększenie udziału pracowników Wydziału ds. Fundacji i Monitorowania OWES w szkoleniach z tematyki nadzoru/kontroli fundacji w 2019 r. i latach następnych. 9. Należy uwzględnić w planie szkoleniowym na 2019 r. oraz w kolejnych latach szkolenia/samokształcenie z nadzoru/kontroli fundacji również pod kątem przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

	c.d. Skuteczność i efektywność mechanizmów kontrolnych związanych pełnieniem nadzoru nad fundacjami (Z)	Czynności doradcze: Zobowiązanie DES do zamieszczenia a) na stronie internetowej www.ekonomiaspoleczna.gov.pl - w miejscu dedykowanym fundacjom - informacji: - iż zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, w wypadku zatrudniania lub dopuszczania osób do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi (np. wyjazdy na ferie zimowe, agroturystyka, obozy jeździeckie) pracodawca lub inny organizator w zakresie takiej działalności ma obowiązek sprawdzenia, czy dane zatrudnianej lub dopuszczanej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym (RSPTS), - Standardów Działania Fundacji Korporacyjnych – Podręcznika dla osób zarządzających i pracowników fundacji korporacyjnych, tj. zbioru wytycznych mających pomóc w efektywnym zarządzaniu działaniami fundacji. b) na stronie internetowej www.gov.pl/web/rodzina/biuletyn-informacji-publicznej aktualnego wykazu fundacji, dla których MRPiPS jest ministrem właściwym ze względu na zakres jego działania oraz cele fundacji.
6.	Opiniowanie dokumentacji przetargowej postępowań realizowanych na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych (D)	1. Uwagi do pojedynczych elementów procesu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. 2. Propozycja usprawnienia systemu kontroli zarządczej w obszarze zamówień publicznych poprzez wprowadzenie ujednoliconych zasad prowadzenia rejestrów formularzy zamówień w aplikacji Lotus Notes.
7.	Zadanie zlecone przez Ministra Finansów w zakresie „Zaleceń Rady Ministrów ws. uwzględnienia przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych” (D)	Audytorzy proponują rozważenie wprowadzenia w nowo projektowanych regulacjach wewnętrznych Ministerstwa obowiązku zamieszczania w treści umów zamówień publicznych zapisów określających mechanizmy kontrolne uprawnień Zamawiającego do przeprowadzenia kontroli w miejscu wykonania świadczenia, wykraczających poza obecnie funkcjonujące w Ministerstwie mechanizmy kontrolne dotyczące możliwości żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie spełniania przez wykonawców wymogów w zakresie stosowania przez nich klauzul/aspektów społecznych.
8.	Wsparcie czynności kontrolnych DWF oraz ocena realizacji zadań przez Wydział Kontroli DWF (Z)	Zadanie realizowane na zlecenie Ministra RPiPS przez usługodawcę - audytora zewnętrznego. Zalecenia dotyczą DWF: 1. Realizacja Roczego Planu Kontroli: - w przypadku utrzymania się wysokiego ryzyka braku realizacji planu na okres 2018/2019 wsparcie ze strony BKA i wydziału merytorycznego powinno zostać zaplanowane na I kwartał 2019 r. - należy zaprzestać uwzględniania jednej kontroli w dwóch okresach obrotowych. - określić sposób nadzoru nad wykonawcą zewnętrznym i weryfikacji jakości jego pracy.

	c.d. Wsparcie czynności kontrolnych DWF oraz ocena realizacji zadań przez Wydział Kontroli DWF (Z)	2. Wybór projektów do wizyt monitoringowych: - należy zmienić zasady planowania wizyt monitorujących tak, aby zachowany był element zaskoczenia. Przy zachowaniu zasady, że nie łączy się wizyty monitoringowej z kontrolą na miejscu. - wybór próby transakcji do kontroli powinien być częściowo wykonany w oparciu o analizę ryzyka a częściowo losowo. - pracownicy powinni zostać przeszkoleni z metod doboru próby do kontroli, szczególne zagadnienia to losowość, narzędzia i ścieżka audytu przy losowym wyborze próby, analiza ryzyka i średnia ważona; sposoby łączenia różnych metod wyboru próby. 3. Sygnały ostrzegawcze o nadużyciach: - należy stosować zalecane przez KE mechanizmy ograniczające ryzyko nadużyć, a tym samym w trakcie kontroli doraźnych zwracać większą uwagę na sygnały mogące świadczyć o nadużyciach; - należy przeszkolić pracowników ze stosowania wymaganych mechanizmów kontrolnych; - należy zapewnić pracownikom dostęp do Internetu na kontrolach; - w przypadku projektów gdzie VAT jest kosztem kwalifikowanym należy określić zakres dokumentów podlegających weryfikacji oraz elementy na które należy zwrócić uwagę. Informację taką należy mailowo przekazać wszystkim pracownikom DWF jako dobrą praktykę do stosowania; - należy określić jednolity format tabeli do weryfikacji wskaźników bez względu na fakt czy projekt jest realizowany metodą uproszczoną czy też nie. W przypadku gdy Beneficjent realizuje więcej niż jeden projekt a wskaźniki w ramach projektów dublują się należy sprawdzić czy te same dokumenty nie są przedstawiane w różnych projektach. Fakt takiej weryfikacji powinien mieć swoje odzwierciedlenie w zawiadomieniu, upoważnieniu i zakresie kontroli; - lista sprawdzająca powinna zawierać informacje, jakie dokumenty nie zostały udostępnione na kontroli. - należy stworzyć nową listę sprawdzającą dla kontroli projektu realizowanego przez BGK tak, aby odzwierciedlała faktycznie przeprowadzone kontrole zarządcze oraz w odpowiednich punktach były odzwierciedlone dokumenty potwierdzające dokonanie danej kontroli. - z uwagi na zakres oraz czasochłonność kontroli należy rozważyć rozdzielenie kontroli Funduszu Funduszy od kontroli pośredników finansowych. 4. Klasyfikacja wyników kontroli: - zdefiniować poszczególne poziomy ryzyka tak, aby oddawały faktyczne zagrożenie dla prawidłowej realizacji projektu i osiągnięcia jego celów. Na poziom ryzyka powinien mieć wpływ również poziom oraz opóźnienia w realizacji wskaźników. 5. Wydawanie i monitorowanie zaleceń: - należy prowadzić zasadę, że razem z zawiadomieniem o kontroli przekazywana jest szczegółowa lista dokumentów, szczególnie tych wybranych do próby. - wprowadzić zasadę wysłania pisma wzywającego o dosłanie dokumentów nieudostępnionych na kontroli maksymalnie w terminie 3 dni od zakończenia czynności kontrolnych u Beneficjenta lub określić inny szybki sposób na zobowiązanie Beneficjenta do przesłania brakujących dokumentów. Lista takich dokumentów może być stworzona na kontroli i zapisana w pkt 10.3 listy sprawdzającej.
--	--	--

	c.d. Wsparcie czynności kontrolnych DWF oraz ocena realizacji zadań przez Wydział Kontroli DWF (Z)	- określenie produktu czynności sprawdzających oraz wprowadzenie systemu wspierającego monitorowanie zaleceń, których wdrożenie nie jest możliwe w terminie 14 dni od wydania OIP. Proces monitorowania zaleceń powinien uwzględniać rolę wydziałów merytorycznych o ile zostanie ona zachowana w dotychczasowym zakresie. 6. Współpraca z zewnętrznymi służbami kontroli: - należy rozważyć uzupełnienie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa; - przy wstrzymaniu płatności należy podać podstawę prawną takiego działania; - kwestie dotyczące prawidłowości prowadzenia ewidencji księgowej w przypadku projektów POWROI.03.01.00-0184/15 oraz POWROI.03.01.00-0186/15 należy uwzględnić przy ostatecznej ocenie prawidłowości realizacji projektu oraz w możliwie najkrótszym terminie zakończyć zbieranie dowodów w sprawie. Dowody powinny być prawidłowo potwierdzone za zgodność z oryginałem; - należy przeszkolić pracowników z wykrywania nadużyć oraz sposobu postępowania z nieprawidłowościami. 7. Szkolenia: - należy uwzględnić w planie szkoleniowych szkolenia z metodyki oraz nadużyć; - wzorem Standardów kontroli w Administracji oraz zasad obowiązujących certyfikowanych audytorów należy rozważyć wprowadzenie zasady 40 godzin szkoleń rocznie dla kontrolera.
--	---	--

Istotne informacje dotyczące prowadzenia audytu wewnętrznego w roku sprawozdawczym

- W 2018 roku audytor wewnętrzny realizował zadania związane z obsługą Komitetu Audytu w MRPiPS. Ogółem, w roku sprawozdawczym odbyło się 5 posiedzeń Komitetu.
- W 2018 roku nastąpiły zmiany organizacyjne w komórce audytu wewnętrznego. Z dniem 24.05.2018 r. audytor wewnętrzny P. Joanna Sudczak została przeniesiona na stanowisko Inspektora Ochrony Danych, z dniem 30.09.2018 r. pracę w MRPiPS zakończył audytor wewnętrzny p. Adrian Chodubski, z dniem 04.09.2018 r. pracę w MRPiPS rozpoczęła audytor wewnętrzny, p. Sylwia Adamczyk.
- W 2018 r. zgodnie z rekomendacją Komitetu Audytu w MRPiPS, przeprowadzona została niezależna zewnętrzna ocena audytu wewnętrznego w MRPiPS. W wyniku oceny, SSAW uzyskał opinię zespołu oceniającego potwierdzającą generalną zgodność funkcji audytu wewnętrznego w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z definicją audytu wewnętrznego, Standardami Instytutu Audytorów Wewnętrznych IIA, Kodeksem Etyki IIA i przepisami ustawy o finansach publicznych.
- W 2018 roku audytorzy uczestniczyli w następujących szkoleniach:
 - Kontrola i audyt zamówień publicznych oraz zasady konkurencyjności w świetle najnowszych uregulowań prawnych.
 - Budowa i praktyczne wdrożenie Planów Ciągłości Działania w organizacji zgodnie z ISO 22301.
 - Konferencja RODO Forum.
 - Konferencja GIGACON Kongres Bezpieczeństwa Sieci.
 - Konferencja SECURE Early Bird 2018.
 - Konferencja CyberGOV.
 - Konferencja „Zintegrowane zapewnienie. Audyt wewnętrzny, a inni dostawcy usług zapewniających”.
 - Szkolenie „Administracja systemem Linux I”.
 - Konferencja SECURE 2018.

- Konferencja „Zarządzanie zasobami IT, a cyberbezpieczeństwo”.
- Szkolenie „Risk Manager ISO 31000”.

Ponadto, jeden z audytorów wewnętrznych ukończył studium - Akademia Zarządzania IT Administracji Publicznej - objęte patronatem Ministerstwa Cyfryzacji i Politechniki Warszawskiej (luty - grudzień 2018 r.).

V. Inne działania podejmowane przez audytorów w 2018 roku:

- Wsparcie czynności kontrolnych - projekty partnerskie w ramach Działania 2.8 PO WER.
- Udział w trybie doradczym w pracach zespołu zadaniowego ds. cyfryzacji w MRPiPS, w ramach planu prac Komitetu Rady Ministrów ds. Cyfryzacji.
- Udział audytora wewnętrznego w pracach zespołu do przygotowania warunków i wdrożenia nowych zasad związanych z ochroną danych osobowych w MRPiPS w związku z decyzją Dyrektora Generalnego MRPiPS z dnia 14 lutego 2018 r.
- Udział audytora wewnętrznego w pracach grupy roboczej, powołanej przez Centrum Oceny Administracji w KPRM - cel prac: przygotowanie służb audytu i kontroli do RODO. Wyniki prac zespołu zostały udostępnione administracji publicznej na stronach Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Ministerstwa Finansów.
- Udział audytora wewnętrznego w pracach Zespołu wyjaśniającego, powołanego decyzją Dyrektora Generalnego MRPiPS w sprawie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych oraz archiwizacyjnych.
- Przygotowanie opinii SAW w sprawie funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w MRPiPS w 2017 r. na podstawie przeprowadzonych zadań audytowych.
- Opracowanie oświadczenia cząstkowego o stanie kontroli zarządczej za rok 2017 w części dotyczącej SSAW MRPiPS.
- Opiniowanie projektów aktów prawnych w ramach procesu legislacyjnego w MRPiPS.
- Przeprowadzenie szkolenia dla nowozatrudnionych pracowników MRPiPS „System kontroli zarządczej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i jednostkach podległych i nadzorowanych”.

Z cyfryzacji
Audytor wewnętrzny
WZ. Andrzej Bragiel
Andrzej Bragiel
31 stycznia 2019r.

Andreas Weisbach

Andreas Weisbach